

ЗАТВЕРДЖЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 17 вересня 2024 р. № 884-р

ДЕРЖАВНА ЦІЛЬОВА ПРОГРАМА
комплексного водозабезпечення територій,
які зазнали впливу воєнних дій, на період до 2030 року

Мета Програми

Метою цієї Програми є підвищення рівня гарантування доступу населення до відновлюваних, безпечних та економічно доступних джерел води на території Дніпропетровської, Кіровоградської, Донецької, Запорізької, Луганської, Миколаївської, Одеської, Харківської та Херсонської областей.

Шляхи і способи розв'язання проблеми

Внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, та повномасштабного вторгнення на територію України 24 лютого 2022 р. системи водозабезпечення та міжбасейнового перерозподілу водних ресурсів зазнали руйнувань та пошкоджень. Насосне та технологічне обладнання, гідротехнічні споруди, канали та трубопроводи зруйновані, пошкоджені та розграбовані.

Крім проблем, що виникли внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, необхідно відзначити значну зношеність водогосподарського комплексу. Більшість гідротехнічних об'єктів, що використовуються для міжбасейнового перекидання водних ресурсів, питного водозабезпечення населення та різних галузей економіки, побудовані більше ніж 50—70 років тому, тож потребують модернізації та оновлення. Водночас саме південні та східні регіони України малозабезпечені водними ресурсами. Інфраструктура водозабезпечення не отримувала системного фінансування, не модернізувалася та не відновлювалася у необхідних масштабах. Станом на 12 липня 2024 р. знищено, захоплено та пошкоджено рухомого та нерухомого майна водогосподарського комплексу — 238 287 одиниць, з яких: рухомого — 228 369 одиниць та нерухомого — 9 918 одиниць (за даними організації, що належать до сфери управління Держводагентства).

Критична ситуація, що склалася із забезпеченням водою територій, які постраждали внаслідок воєнних дій, у дев'яти областях України потребує вжиття заходів для комплексного розв'язання проблем водозабезпечення.

Важливими причинами виникнення проблем є також відсутність в Україні державних програмних документів, спрямованих на розв'язання

проблем розвитку водогосподарського комплексу, що призвело до відсутності системного фінансування та інвестицій у водогосподарську галузь, а отже, до фізичного та морального зношення інфраструктури водозабезпечення.

Розв'язання проблем можливе лише шляхом застосування засобів державного планування, зокрема механізмів державного цільового планування і системного фінансування та інвестування у галузі економіки.

На територіях, які зазнали впливу воєнних дій, розв'язання проблеми водозабезпечення передбачається шляхом реалізації державної політики у сфері розвитку водного господарства, управління, використання та відтворення поверхневих водних ресурсів та виконання заходів із водозабезпечення територій, які зазнали впливу воєнних дій, на період до 2030 року.

Можливі два варіанти розв'язання зазначених проблем.

Перший варіант полягає у здійсненні часткового водозабезпечення на територіях, які зазнали впливу воєнних дій, з метою економії фінансових ресурсів. Реалізація такого варіанта передбачає водозабезпечення міст та об'єктів промислового і сільськогосподарського виробництва, які розміщуються в безпосередній близькості до водних об'єктів та існуючих джерел водозабезпечення.

Другий, оптимальний варіант передбачає застосування комплексного підходу до розв'язання проблеми водозабезпечення та полягає у здійсненні заходів щодо водозабезпечення територій, які зазнали впливу воєнних дій, на довгостроковий період.

Такий варіант розв'язання проблеми ґрунтується на принципах співпраці між органами державної влади та органами місцевого самоврядування, дотримання прав і свобод людини, на дієвому та відповідальному підході до здійснення заходів Програми.

Виконання пріоритетних завдань, визначених цією Програмою, здійснюється шляхом:

будівництва (нового будівництва, реконструкції, капітального ремонту) водозабірних споруд, у тому числі із підземних джерел, із застосуванням новітніх технологій, призначених для задоволення потреб споживачів у питній воді;

дорозвідки та введення в експлуатацію безпечних для здоров'я людей підземних вод, що можуть слугувати джерелами централізованого водопостачання;

впровадження станцій (установок) доочищення питної води із застосуванням новітніх технологій;

застосування новітніх підходів та обладнання щодо обліку вод та забезпечення моніторингу їх якості;

будівництва (нового будівництва, реконструкції, капітального ремонту) водопровідних мереж;

створення альтернативних резервуарів для накопичення запасів води;

реконструкції водосховищ та гідротехнічних споруд із застосуванням інноваційних рішень щодо зниження втрат води;

модернізації насосних станцій у результаті впровадження енергоефективних заходів;

застосування нових інноваційних підходів та гідроізоляційних матеріалів і методів до запобігання втратам води під час її транспортування каналами та водогонами;

налагодження дієвої співпраці з міжнародними державними та громадськими організаціями, вивчення досвіду інших країн щодо водозабезпечення, зокрема в частині диверсифікації джерел забору води, принципів циркулярної економіки та застосування сучасних енерго- та ресурсоощадних технологій і матеріалів;

залучення відновлюваних джерел енергії (сонячна та вітрова генерація) для енергонезалежності об'єктів водного господарства.

Фінансування Програми передбачається за рахунок коштів державного бюджету, місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством. За рахунок коштів державного бюджету передбачається здійснення заходів із відновлення стратегічних об'єктів водогосподарської інфраструктури, які зазнали впливу воєнних дій.

Прогнозні обсяги та джерела фінансування Програми наведено в додатку 1.

Завдання і заходи Програми

Завдання і заходи з виконання Програми, спрямовані на розв'язання проблем та досягнення мети Програми, наведено в додатку 2.

До здійснення заходів, передбачених цією Програмою, що здійснюються відповідними головними розпорядниками бюджетних коштів, можуть залучатися міжнародні організації та громадські об'єднання.

Очікувані результати виконання Програми та її ефективність

Виконання Програми дасть змогу:

підвищити рівень доступу до води всіх категорій населення та секторів економіки;

знижити ризики та загрози гуманітарної, соціальної та водної безпеки на постраждалих територіях;

підвищити ефективність водокористування;
покращити стійкість інфраструктури водозабезпечення;
зменшити втрати води у системах водозабезпечення;
посилити співпрацю з міжнародними та громадськими організаціями;
створити альтернативні джерела та резервуари для акумуляції води;
збільшити можливості використання підземних вод.

Оцінювання стану виконання Програми проводиться Держводагентством у співпраці з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, науковими установами, міжнародними організаціями шляхом визначення ефективності виконання цієї Програми за затвердженою Держводагентством методикою.

Для обговорення та оцінки результатів виконання Програми Держводагентство утворює міжвідомчу робочу групу за участю центральних та місцевих органів виконавчої влади, наукових інституцій, міжнародних організацій та громадських об'єднань.

Моніторинг та оцінювання ефективності виконання Програми проводиться щороку за результатами її виконання.

Під час оцінювання результатів виконання Програми можуть враховуватися адміністративні дані, статистична інформація, результати досліджень, опитувань громадської думки, дослідження міжнародних організацій.

У разі потреби здійснюється перегляд запланованої діяльності, пошук і впровадження більш ефективних способів розв'язання проблеми.

Виконання завдань і заходів Програми дасть змогу поліпшити стан забезпечення територій 256 населених пунктів, де проживає понад 4 млн. жителів, а в разі деокупації територій та поліпшення безпекової ситуації — понад 9 млн. жителів у 784 населених пунктах. Очікується зменшення втрат води у системах водозабезпечення орієнтовно на 15 відсотків. Реконструкція та відбудова гідротехнічних споруд на водосховищах дасть можливість акумулювати 1,6 куб. кілометрів води.

Виконання заходів Програми дасть змогу щороку перекачувати водні ресурси в обсягах понад 250 млн. куб. м води. Після здійснення заходів з модернізації насосно-силового обладнання очікується зменшення споживання електроенергії на 42 відсотки, або з 23 527 тис. кВт·год до 13 529 тис. кВт·год. При цьому витрати на електроенергію для перекачування 1 куб. метра води становитимуть 0,85 гривні.

Інвестиції держави для водозабезпечення однієї людини становитимуть 5 827 гривні за сім років (832 гривні на рік).

Очікувані результати виконання Програми наведено в додатку 3.

Обсяги та джерела фінансування

Видатки на виконання Програми здійснюються за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів та інших не заборонених законодавством джерел.

Орієнтовний обсяг фінансування Програми становить 54,187 млрд. гривень, у тому числі 8,247 млрд. гривень — за рахунок коштів державного бюджету, 3 млрд. гривень — за рахунок коштів місцевих бюджетів, 42,94 млрд. гривень — за рахунок інших джерел.

Обсяг видатків, необхідних для виконання Програми, визначається щороку з урахуванням можливостей державного та місцевих бюджетів під час формування їх показників.

Строк здійснення заходів Програми: 2024—2030 роки.

Розрахунок прогнозних обсягів та джерел фінансування Програми за роками наведено в додатку 1.

ПАСПОРТ

Державної цільової програми комплексного водозабезпечення територій, які зазнали впливу воєнних дій, на період до 2030 року

1. Концепція Програми схвалена постановою Кабінету Міністрів України від 30 липня 2024 р. № 905 (Офіційний вісник України, 2024 р., № 76, ст. 4483).

2. Програма затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2024 р. № 884-р.

3. Державний замовник Програми — Держводагентство.

4. Керівник Програми — Голова Держводагентства.

5. Виконавці заходів Програми — Міндовкілля, Міненерго, Держводагентство, Держгеонадра, Держрибагентство, Агентство відновлення, Фонд державного майна, обласні держадміністрації (військові адміністрації), органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою).

6. Строк виконання — 2024—2030 роки.

7. Прогнозні обсяги та джерела фінансування

Джерела фінансування	Обсяг фінансування, млн. гривень	У тому числі за роками						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Державний бюджет	8246,97	747,18	2577,48	1602,758	531,303	758,253	1178,635	851,361
Місцеві бюджети	2999,665	481,066	698,349	70	87,1	72,8	763,45	826,9
Інші джерела	42940,776	4294,225	8474,458	9068,08	9903,268	7689,86	1186,64	2324,245
Усього	54187,411	5522,471	11750,287	10740,838	10521,671	8520,913	3128,725	4002,506

ЗАВДАННЯ І ЗАХОДИ

з виконання Державної цільової програми комплексного водозабезпечення територій, які зазнали впливу воєнних дій, на період до 2030 року

Найменування завдання	Найменування показника	Разом	Значення показника							Найменування заходу	Головний розпорядник бюджетних коштів	Джерела фінансування (державний, місцевий бюджет, інші)	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань, млн. гривень	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань за роками, млн. гривень						
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030					2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Донецька область																				
1. Спорудження систем водозабезпечення	протяжність ділянки каналу, що потребує капітального ремонту, кілометрів	1,574	1,574							1) відновлення та модернізація каналу “Сіверський Донець — Донбас”	Донецька обласна держадміністрація (військова адміністрація)	державний бюджет	61,578	61,578						
											виконавчі органи сільських, селищних, міських рад (за згодою)	місцевий бюджет	6,842	6,842						
Запорізька область																				
	протяжність групових водопроводів, кілометрів	38		15	23					2) комплексна реконструкція Олександрівського групового водопроводу (комунальна власність)	Запорізька обласна держадміністрація (військова адміністрація)	місцевий бюджет	115,6	3,5	56	56,1				
	кількість насосних станцій, одиниць	1	1																	
	протяжність групових водопроводів, кілометрів	304,6						140	164,6	3) будівництво Осипенківського групового водопроводу Бердянського району*	Запорізька обласна держадміністрація (військова адміністрація)	місцевий бюджет	400				12	130	258	
	кількість насосних станцій, одиниць	2						1	1											
	протяжність групових водопроводів, кілометрів	273,1						100	173,1	4) будівництво Приморського групового водопроводу Бердянського району*	Запорізька обласна держадміністрація (військова адміністрація)	місцевий бюджет	366,5				11	178	177,5	
	кількість насосних станцій, одиниць	4						2	2											
	протяжність групових водопроводів, кілометрів	232,5						100	132,5	5) будівництво Лозуватського групового водопроводу Бердянського району*	Запорізька обласна держадміністрація (військова адміністрація)	місцевий бюджет	274				8,2	133	132,8	

Найменування завдання	Найменування показника	Разом	Значення показника							Найменування заходу	Головний розпорядник бюджетних коштів	Джерела фінансування (державний, місцевий бюджет, інші)	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань, млн. гривень	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань за роками, млн. гривень					
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030					2024	2025	2026	2027	2028	2029
	протяжність водопроводів, кілометрів	8	8							14) будівництво нового водоводу з с-ща Калинове Алчевського району до м. Попасна Попаснянської міської територіальної громади*	Луганська обласна держадміністрація (військова адміністрація), Агентство відновлення	інші джерела	10	10					
	протяжність групових водопроводів, кілометрів	32	32							15) відновлення водопостачання населених пунктів Коломийчеської сільської територіальної громади Сватівського району Луганської області*	Луганська обласна держадміністрація (військова адміністрація), Агентство відновлення	інші джерела	37,5	37,5					
	кількість насосних станцій, одиниць	7	7																
	кількість водонапірних башт, одиниць	13	13																
	протяжність водопроводів, кілометрів	12	12							16) відновлення водопостачання населених пунктів Красноріченської селищної територіальної громади Сватівського району Луганської області*	Луганська обласна держадміністрація (військова адміністрація), Агентство відновлення	інші джерела	8	8					
	кількість насосних станцій, одиниць	1	1																
	протяжність групових водопроводів, кілометрів	10	10							17) будівництво групового водопроводу в с. Козлове Білолуцької селищної територіальної громади Старобільського району Луганської області*	Луганська обласна держадміністрація (військова адміністрація), Білолуцька селищна військова адміністрація (за згодою)	місцевий бюджет	9,85	9,85					
	кількість насосних станцій, одиниць	1	1																
	протяжність групових водопроводів,	257	257							18) відновлення водопровідних мереж комунального	Луганська обласна держадміністрація (військова	інші джерела	2200	2200					

Найменування завдання	Найменування показника	Разом	Значення показника							Найменування заходу	Головний розпорядник бюджетних коштів	Джерела фінансування (державний, місцевий бюджет, інші)	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань, млн. гривень	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань за роками, млн. гривень						
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030					2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	протяжність групових водопроводів, кілометрів	32							32	Лисичанської міської військової адміністрації*	Луганська обласна держадміністрація (військова адміністрація), Агентство відновлення	інші джерела	100							100
	кількість насосних станцій, одиниць	7							7											
	кількість проведених проектно-вишукувальних робіт, одиниць	1				1				23) проведення інженерно-гідрологічних вишукувань з метою визначення об'єму води, який можна добувати у кожному населеному пункті громади, та подальшого буріння нових свердловин, Лисичанське комунальне спеціалізоване підприємство по видобутку, обробці, реалізації води та очищенню стоків "Лисичанськ-водоканал" Лисичанської міської військової адміністрації*	Луганська обласна держадміністрація (військова адміністрація), Лисичанська міська військова адміністрація (за згодою)	місцевий бюджет	10							10
	протяжність групових водопроводів, кілометрів	40,9	22,7	18,2						Миколаївська область	Держводагентство, Миколаївська обласна держадміністрація (військова адміністрація)	державний бюджет	350	239,044	110,956					

Найменування завдання	Найменування показника	Разом	Значення показника							Найменування заходу	Головний розпорядник бюджетних коштів	Джерела фінансування (державний, місцевий бюджет, інші)	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань, млн. гривень	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань за роками, млн. гривень						
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030					2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	кількість збудованих, реконструйованих та відремонтованих гідротехнічних споруд, одиниць	1				1				5) відновлення греблі Карлівського водосховища (нижня частина) (р. Вовча) як резервного джерела для водопостачання населення та промисловості Покровського району Донецької області*	Донецька обласна держадміністрація (військова адміністрація)	інші джерела	200		65	65	70			
	кількість збудованих, реконструйованих та відремонтованих гідротехнічних споруд, одиниць	1			1					б) реконструкція аварійної гідротехнічної споруди Олександрійського водосховища, побудованого на р. Інгулець у с. Войнівка Олександрійського району Кіровоградської області (з виготовленням проектно-кошторисної документації)	Міненерго	державний бюджет	62		32	30				
	розчищене русло, кілометрів	45,5		22,5	23					7) розчищення русла р. Інгулець для захисту населених пунктів с. Звенигородка, с. Ізмайлівка, с. Новий Стародуб Олександрійського району Кіровоградської області та пропуску витрат води 20 куб. метрів на секунду	Держводагентство	державний бюджет	657,000	5,000	326,000	326,000				
	кількість збудованих, реконструйованих та відремонтованих гідротехнічних споруд, одиниць	1	1							8) реконструкція донного водовипуску Софіївського водосховища Новобузького району Миколаївської області (у тому числі проектні	Держводагентство	державний бюджет	20	20						

Найменування завдання	Найменування показника	Разом	Значення показника							Найменування заходу	Головний розпорядник бюджетних коштів	Джерела фінансування (державний, місцевий бюджет, інші)	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань, млн. гривень	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань за роками, млн. гривень						
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030					2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
			Запорізька область																	
	кількість насосних станцій (свердловин), одиниць	76					5	71		7) реконструкція свердловин для водопостачання населених пунктів територій Мелітопольського, Пологівського, Василівського районів Запорізької області*	Запорізька обласна держадміністрація (військова адміністрація)	державний бюджет	243,5					9,1	234,4	
Луганська область																				
	протяжність групових водопроводів, кілометрів	10						10		8) реконструкція свердловини та мережі водопостачання с. Данилівка Старобільського району Луганської області*	Луганська обласна держадміністрація (військова адміністрація)	місцевий бюджет	10						10	
	кількість насосних станцій (свердловин), одиниць	1						1												
	протяжність групових водопроводів, кілометрів	10						10		9) реконструкція свердловини та мережі водопостачання с. Зелеківка Старобільського району Луганської області*	Луганська обласна держадміністрація (військова адміністрація)	місцевий бюджет	10						10	
	кількість насосних станцій (свердловин), одиниць	1						1												
Одеська область																				
	кількість затопнованих свердловин, одиниць	3653	869	696	696	696	696			10) ліквідаційний тампонаж гідрогеологічних свердловин Одеської області	виконавчі органи сільських, селищних, міських рад (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	місцевий бюджет	20,765	1	7,765	4	4	4		
												інші джерела	15,765	3,765	3	3	3	3		

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ
виконання Державної цільової програми
комплексного водозабезпечення територій, які зазнали впливу воєнних дій, на період до 2030 року

Найменування завдання	Найменування показників виконання завдання	Одиниця виміру	Значення показників								
			усього	у тому числі за роками						2029	2030
				2024	2025	2026	2027	2028			
1. Спорудження систем водозабезпечення	протяжність ділянки каналу, що потребує капітального ремонту	кілометрів	1,574	1,574							
	протяжність групових водопроводів	—“—	3041,98	152	381,2	645,2	285,8	191,38	643	743,4	
	кількість насосних станцій	одиниць	86	2	8	5	13	21	22	15	
	очисні споруди	—“—	1							1	
	кількість проведених проектно-вишукувальних робіт	—“—	12	1	10		1				
	кількість розробленої наукової та проектної документації	—“—	6	4	2						
	обсяг перекачаної води	млн. куб. метрів	963,38	193,89	384,74	384,75					
	обсяг електроенергії	млн. кВт·год	205,63	41,05	82,29	82,29					
	кількість водонапірних башт	одиниць	13					13			
	кількість вузлів водопровідної мережі в оглядових колодязях	—“—	30		30						
придбання обладнання	—“—	100			100						

Найменування завдання	Найменування показників виконання завдання	Одиниця виміру	Значення показників							
			усього	у тому числі за роками						
				2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	встановлення автоматизованих систем комерційного обліку електричної енергії	одиниць	29			29				
	резервуари чистої води	—“—	10	4	2					4
	реконструкція системи фільтрів	—“—	2	2						
	кількість збудованих, реконструйованих та відремонтованих гідротехнічних споруд	—“—	10			10				
	реконструкція насосної станції	—“—	1		1					
	реконструкція насосно-силового обладнання	—“—	1			1				
	кількість дренажних каналів	—“—	24							24
	кількість водовідвідних каналів	—“—	45							45
	кількість мостів	—“—	3							3
	кількість гідротехнічних тунелів	—“—	1							1
	кількість будівель	—“—	7		2					5
	кількість насосних агрегатів	—“—	74							74
	кількість систем віддаленого контролю	—“—	2							2
	кількість вантажопідйомних кранів, судів, що працюють під тиском та устаткування напруженою понад 1000 В	—“—	126		126					

Найменування завдання	Найменування показників виконання завдання	Одиниця виміру	Значення показників								
			усього	у тому числі за роками						2029	2030
				2024	2025	2026	2027	2028			
	обсяг наповнення Краснопавлівського водосховища	млн. куб. метрів	330	30	30	30	30	70	70	70	
	обсяг попусків в р. Сіверський Донець	—“—	260	20	20	20	20	60	60	60	
	обсяг наповнення Краснопавлівського водосховища відповідно до потреб КП “Харківводоканал”	—“—	294,7	42,1	42,1	42,1	42,1	42,1	42,1	42,1	
	кількість електролізних установок	одиниць	1					1			
2. Будівництво, реконструкція та капітальний ремонт гідротехнічних споруд, розчищення та регулювання русел річок і водойм	кількість розробленої наукової та проектної документації	—“—	2		2						
	кількість проведених проектно-вишукувальних робіт	—“—	1		1						
	відновлена ділянка берегозахисної споруди	—“—	1		1						
	розчищено русло	кілометрів	48,7		25,7	23					
	кількість збудованих, реконструйованих та відремонтованих гідротехнічних споруд	одиниць	10	2	5	2	1				
3. Залучення підземних вод для диверсифікації джерел водозабезпечення	кількість пробурених артезіанських свердловин	—“—	210		35	35	35	35	35	35	
	кількість ліквідованих свердловин	—“—	420		70	70	70	70	70	70	
	кількість висновків та наданих рекомендацій з оцінки стану геологічного середовища	—“—	6		1	1	1	1	1	1	

